

ТАМ,
ДЕ СВІТЛО НЕ ПАДЕ

**ТАМ,
ДЕ СВІТЛО НЕ ПАДЕ**

Bayda Books
Melbourne 2020

First published in Australia in 2020
Bayda Books
P.O. Box 178,
East Brunswick, 3057 Australia

Ukrainian Copyright © Evhen Saviuk

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording, or any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher.

Printed in Australia by Eureka Printing

POETRY
ISBN 978 0 908480 47 0

* * *

Там були скарби,
Сторінки мого життя,
Унікальні барви
Які ніколи не повторяться.
Ціле життя я їх збирав,
І пестив, і складав,
І раптом усе пішло.
Не думай, що Ти вічний,
Що Ти все будеш.
Прийде час,
І життя забере все,
Як би ти не збирав,
Як би ти не ховав,
Стихія прийде
І все змете.
Тут були мої мрії,
Тут було моє життя,
Тут був я.
Хто ти є
Як Ти загубиш себе?

* * *

Хтось застукав мені в двері –
Я пішов і я відкрив:
Смерть стояла там,
Бо в стратосфері
Кидали жереб за мою душу.
Запросив я її до хати,
Посадив, і запитав:
– Чи Вам, кумо, горілки дати,
Чи тепленського борщу?
– Я люблю, хто ще жартує, –
Захихкала вона,
– Може, нині ще зарано,
Може кину нині я тебе
Не візьму.

Хтось застукав мені в двері –
Я пішов і я відкрив:
Смерть стояв там, на партері, –
То я до хати запросив.
Не хотів він до приймальні,
А у кухні, на вигідному фотелі,
Закинув ногу, закурив.
– Ну, Смерте, що нового в тебе,
Що коло Тебе там чувать?
Ти прийшов по старих справах?
Які теми нам жувать?
Простягнув він суху руку,
Папірос фест дим пустив:
Не барись, збирай манатки,
Я Твій танок вже закрив.

Хтось застукав мені в двері –
Я пішов і я відкрив,
Там – нікого,
Але в сквері
Вітерець повітрям ще крутив.
І легка майнула тінь,
Яка зникала при очах,
– Чи до мене? – крикнув я,
Придушивши в серці страх.
Відповіді не було
Лише тінь залягла...
Я за нею – запитати,
Хто за мною так шука.
І добігши, я хапнув,
І обернув –
І – то був я.

* * *

Голим я прийшов,
І голим я піду,
Голим я покину сей світ,
Я нічого не залишу.
Все, що назбирав,
Все з собою заберу
На похоронне багаття.
Хай горить воно зі мною,
Щоб лиш попіл пам'ятав,
Попіл моого життя.
Але, як я візьму
Всі свої вчинки,
Вони не згорять,
Вони вічні.
Де я їх сховаю?
Труна кишень, кажуть, не має.
Хай вони кружляють тут
І злі, і добрі,
Вони будуть мені заповіт.

* * *

Смерть ходить зі мною,
Пліч-о-пліч,
І коло мене,
І навколо мене,
Та мене не бере.
Ми супутники спільної дороги,
Ми супутники життя.
Куди вона веде мене, не знати,
Смерть не цікавиться мною.
Хоч вона ходить за мною
Вона не цікавиться,
Як я живу
Хто я є,
Вона лиш хоче вибити мене з рівноваги.
Вона не питає:
Що ти зробив,
Що ти заробив
Чи ти щось вартуєш?
Бо Смерть – математик,
Крутить мільйонами,
А я – лиш одна цифра.

* * *

Кажуть:

Тиха вода береги рве.

А я кажу:

Тихий вогонь хату спалить,

Як має за що вчепитись.

Він доживе до вечора,

І вночі візьме все,

Як корова язиком злизала.

Не думайте, що знаєте все,

Бо життя хитріше за вас.

Воно за ніс Вас поведе,

Як тиха вода,

Куди воно захоче,

А Ви скажете:

Оце де я хочу бути,

Це куди я прямував,

Не знаєте що є,

Тиха вода береги рве,

А один сірник

Вам хату спалить.

* * *

І смерть зайшла собі до хати,
Як старий товариш без стуку,
Не подзвонивши наперед,
І засіла собі за мій стіл.

“Краще ти постав у себе частокіл,
Щоб такі, як я, тебе оминали,”
Вона іронічно зашептала
З папіросом у руці.

“Та, смерте, Ти як кум мені,
Ми супутники життя,
Чого мені від тебе ховатись?
Чому мені долю оминати?

Ти ж найвища доля у житті.”
“Бійся Бога,” вона зашептала,
“Уважай!

Слова,
Як посіяне зерно,
Мають свій урожай,
І колись до тебе повернуться.”

А я запитав:
“А чому мені Бога боятися,
Як я правду говорю?”
Вона кинула папіросом,
І пішла.

* * *

Мене не було, як ти вмирала,
Десь за горами я ходив,
(А може пас ягнята за селом).
Чи ти крикнула, чи заридала,
Як Богові душу ти віддавала,
Щоб Він обняв, щоб притулив.
Бо смерть приходить, як старий товариш,
Вона не посилає свою візитівку,
Лиш стукає в двері неочікувано,
Бо смерть приходить, як той злодій,
Що підкрадається, як змій,
І краде несподівано.
Народжуємось ми в радості,
А вмираємо
На самоті.

* * *

Я знаю, що я помру,
Що смерть прийде і візьме мене,
І лишиться світ сам.
Я знаю, що місяць існує,
Хоч я там не був.
Смерть для мене, як місяць,
Я її знаю, але не розумію.
Я її розумію, але не знаю.
Як може світ існувати без мене?
Та ж я його створив,
Як уперше очі я розкрив.
Як уперше я закричав.
Я, так, я голос йому дав.
Його не було перед мною,
Це я знаю,
Бо я це все пережив.
Таж я є світ, а світ є я,
Ми побратими, ми супутники життя,
Ми разом все були,
І разом ми все будемо.
Як може бути інакше?

Я знаю що Ти теж помреш,
Я знаю те,
Що тебе не буде,
Це я можу зрозуміти.
Чому?

* * *

Нічого так не горить,
Як колись горіло.
Нічого так не болить,
Як колись боліло.
І хмари не такі,
І вітер інакше віє,
Навіть сонце чомусь
Так само уже не гріє.
Я дивлюся на світ,
І сам себе питаю:
«Що змінилось?
Чому я нечу музики,
Як колись?»
Але навколо мене
Старі вітри віють,
Сонце мое –
Лагідне, міле.
Кажуть, що старість старіє.
Якщо так, то чи я старий?
Не вірю.
Це лиш роки пройшли,
А світ, як і я, далі такий самий.

* * *

Життя її ще єло.
Хоча вона вмирала.
Життя її ще мучило.
Вона зубами скреготала
І постіль рвала,
Бо встеклі пси
Ще гавкали
Десь там на обрії.
Вона кулаки стискала,
І собою кидала,
Бо тіні ходили
По її душі.
Так багато чого вона не розуміла.
Так багато чого вона не хотіла.
Але воно було.
Вона кидалась і ридала,
Бо життя її ще мучило,
Хоча вона вмирала.

Прийми все,
Що Бог ті шле,
Прийми,
Інакше Ти звар'юєш.

* * *

Один іде до світла –
Другий ні.
Один працює чесно –
Другий бере хабарі.
Один шукає правди –
Другий спокійні дні.
Один хоче волі,
Другий – підсмаженої бараболі.
Одного журить,
Що дитина плаче, –
Другий не чує, не бачить...
Один і два –
Ти і я?
Чи три?

Каміння

У Тебе усмішка на устах,
Але я бачу біль в твоїх очах.
Ти вдаєш, що все гаразд,
Але серце має свій приказ,
Не показує, чим душа болить,
Чим вона мучиться,
Чим вона горить.
Тебе болить нечиста сила,
Тебе мучить злісна людина.
Є Бог, є смерть,
Є стихія життя
Ти хочеш, щоб вона була
Чесна,
Справедлива.
Та так воно, на жаль, не є...
І це тебе болить.
Як юначки,
Співали ми:
«Життя – не жарти, не казки.»
Для нас то була Велика Гра.
Хіба ж ми знали тоді, що то є істина?
Тебе болить
Злісна людина,
Тебе болить
Збирання живих трофей.
Тебе болить,
Що люди їдять людей.

* * *

Що ж Ви зробили з Шевченка?
Чи Вам не встид?
Та це ж якийсь старий дід:
Вусатий,
Лисий,
Горбатий.
Стоїть він, як камінь заклятий.
Мій Шевченко молодий.
Мій Шевченко революціонер.
Він кайдани рве,
Гайдамаків він у бій веде.
Він в ложці води
Топить ляхів.
А москалів?
Москалів
Батогом жене в Московію.
І це то ті москалі
Зробили з нього
Старого діда.
А Ви,
Як миши,
Пішли за ними,
І поставили камінь
“Батькові народу”.
Гімно,
Це не камінь.
Це Шевченко –
Це людина.
Це – революціонер!

* * *

Шановні, милі мої малороси,
Які тепер у Вас запросять?
Що вас Владімір, Ваш герой,
А нам єндза, той паяць, той плахой
Пішов і Вам забрав Гавану
Вашу Кубу (обісрану)
Наш Крим строкатий
Він взяв, бо то є його
Російська земля віддавна.
Чи Ви відважні скажете йому,
Цьому паяцу дурному:
Ой, ні-ні, пане Путіну,
Не плетіть нам байку дурну.
Ми віддавна там жили.
Ми, так ми, малороси, землю ту родили,
Своєю кров'ю і своїм потом.
Там прийшли татари
Недобрі стали нам часи
Але ми там далі остались,
Не Вас, а нас там брали яничари,
Наших жінок там гвалтували,
А молодих на ринку продавали.
Там є наші гени і наша кров,
Наши гени там з віков,
Так, там є кров наших предків...
Чи Ви набрали води у рот?

* * *

Чи Ти знаєш,
Що завтра Ти вмираєш?
Навіть не завтра, а нині,
Бо нині є вчора, завтра.
Твоє життя,
Як сірник запалиться і прогорить,
Так скоро все пройде, все промине.
Ріка на місці стоїть,
Але вода, вода пливе,
Вода пливе безупинно.
Поки ти кліпнеш
Воно пішло,
І не повернеться.
То не сиди,
Не кажи:
Я завтра це зроблю.
Бо завтра вже є нині,
А нині вже є вчора

* * *

Як я сиджу,
І каву п'ю,
Я маю час гадати,
Я маю час роздумувати,
Я маю час шукати відповідей
На питання,
Що журили людство від віків:
Як ангели танцюють на шпильках,
Що вони мають на ногах?
Як розбиваєш ти щось на пух і прах –
Котре є пух, а котре є прах?
І чи то так, чи то не так,
Чи людина мудріша,
Чи буряк?
Бо буряк знає,
Хто він є.
Він не питає:
«А хто я є?
А чому я тут?»
Він просто собі – росте.
А «мудра» людина
Розбирає все.
Чи так я сидів?
Чи так я каву пив?
Чи такі питомі питання я розглядав,
Як ти себе повісив?

* * *

Кажуть
Нема Бога,
І мають рацію.
В них нема,
А в мене є.
Але мій Бог
Не крилатий,
Не вусатий,
Він пальцем не будить Адама,
Він не карає ворогів Зіона.
Не коронує королів,
Не вибирає Він Папів,
Мій Бог.
Це Бог серця і надії,
Він живе в душі людини,
І говорить до неї
Не словами.
Він не карає за провини,
Він підносить тих, що впали,
Він їм руку подає.
Тих, кого життя змило з дороги
Він знову ставить на ноги.
Все, що є чесне в людині,
Все, що радісне в дитині,
Іде від Нього.
Мій Бог освітлює мені дорогу,
Як чорна ніч мене бере.

* * *

На крилі
Він кинув гачки-слова мені:
Іди за мнов,
Сій любов,
І я Ті дам
Життя вічне.
Група пройшла,
Пройшов теж хвіст,
А Його слова
Зависли в повітрі,
Як дефіс.
А його зір
Далі палив мене.
Іди за мнов,
Сій любов,
Обніми брата,
Шукай конфедерата,
Хто б він не був,
Бо ти син людства.
А я сидів і думав,
А що, як мій брат
Має на мене ножа?

* * *

Вибіг вовк із свого лісу
Де прожив ціле життя,
Бо побачив там далеко
Вищі його дерева.

“Там напевно повно зайців –
Жити можна без турбот,
Лиш роззвявиш свою пащу,
Вони скачуть тобі в рот.

Там ведмеді типу “тедді”,
Може й кропиви немає там,
Там вовчиці-молодиці,
Ось таке б мені життя!”

Вибіг вовк у степ широкий,
“Напрям прямо,” – шепнув він.
Та бо степ не був жорстокий,
Оком він і не кивнув.

І забіг він у долину,
Ліс щез з очей – лісу нема!
І до нині, по цю днину,
Він мишей там полюва.

Якщо нема в Тебе компасу,
Сину,
Не пускайся у Момбасу,
Бо застрягнеш, як наш вовк.

Нема дороги без тривоги
Нема обідів без квитків.

Лицар

Вона дивилась мені в очі,
Вона змальовувала моє лице.
Своїм лагідним поглядом,
Вона прощалась навіки,
І вибачалася за все...
Я уникав її погляду,
Я не міг прийняти то, що є.
Вона тихо зродила в мені
Спокій і довір'я.
Вона не хотіла похвали,
Не роздавала здобичі вона.
Вона хотіла лише спокою,
І легкі, як гласка, слова.
Я обійняв її,
І мені щось стало у горлі,
Хоч нічого там не було,
Я притулив її,
І тепла сльоза впала
На мертвє її чоло.

* * *

На мене якась сірість найшла –
Життя висить, як мокрий рушник.
Тут барвів жодних нема,
Всі мої мрії пішли на пшик.
Навіщо крутиться на цьому світі?
Займати місце не варто.
Їсти – даремно.
Мое тіло дожило біблійного віку,
А мозок мій ще старший,
То чого мені тут крутиться?
Я забагато пережив,
Забагато бачив.
Не можу розчистити пам'ять.
Не можу змінити мій мозок,
А він уже змучений.
Хто скаже мені,
Коли час умирати?

* * *

Налий ми ще чарку,
Налий ми ще вина,
Не викликуй дурну сварку –
Закоротке в нас життя.
Не шукай Велику Правду,
Бо як ти її знайдеш,
Не знатимеш, що робити з нею,
Як людина ти застигнеш.
Ти не знатимеш, де йти,
Де майбутність в Тебе є,
Від Правди ти осліпнеш,
Бо як те сонце осяйне,
Ти не зможеш їй дивитися
Прямо в лиці.

* * *

Налий ми ще чарку,
Налий ми ще вина,
Не викликуй вовка з парку –
Закоротке в нас життя.
Не шукай Велику Правду,
Ніде її не знайдеш,
Хіба хильнеш ще ‘дну чарку,
Ото буде Тобі прогрес.
Зачепись ся за питання,
Чи це мур, чи це життя?
Дай наказ на бомбування,
Але муру того не розіб’єш,
Бо Правда є Правда.
Ти можеш її вбивати, душити, топтати,
Можеш вигнати її з своєї хати,
Але вона буде далі світити,
Як золоте.

* * *

Останній раз, як я тут був,
То попіл ще лежав,
Попіл моого життя,
Немов він жив сам для себе,
Мав своє буття.
Та може він і мав.
Все що минає
Все що горить
Залишає попіл,
І він лежить
Сірий, як смерть,
Мілкий, як мукá,
Аж поки вітер і дощ,
І час,
Його не змиють.
Або його покриє
Нове життя,
І прийде вітер,
І прийде дощ,
І все вкриється зеленим килимом.
Ставай археологом.

* * *

А ці всі мої зморшки,
Я кожну з них заробив.
І не думайте, що то було легко,
Я за них всіх фест заплатив.
Нема у Вас зморщок,
Цера, як у немовля,
Нема у Вас зморщок,
Нудне було Ваше життя.

Першу я дістав,
Як мою маму я спіткав,
Бо тато був тоді
В Генсика на роботі.
Другу я дістав,
Як до школи завітав,
Учителька мене не розуміла
А я не знати що вона хотіла.
Цю третю я надбав,
Як першу дівчину покохав,
Не було іншого виходу,
Таке життя,
Залишилася зі мнов назавжди.
Ці я заробив,
Як дітей наших родив,
Не питайте жінку про те,
Бо не скаже вона правди,
А оцю –
Може краще там не йти...

* * *

Нині, я нічого не хочу,
Не хочу їсти, не хочу спати,
Не хочу жити, не хочу вмирати,
Не хочу навіть не хотіти,
Депресія мене залляла.
То що мені робити?
Попливу я з водою,
З рікою життя,
Де вона мене візьме,
Там викопаю для себе яму,
І там спливу,
Аж вода знов мене не забере.
Щоб не задати світові труду
Все навколо мене
Я прийму за чисту монету,
Не шукатиму золоту верету.
Ой ні, то все забагато клопоту,
Краще я піду на роботу,
Там знайду правдиву нудоту.

* * *

Я маленький собі вогник,
Сиджу тихенько у кутку,
Я нікому нічого злого
Не бажаю, не зроблю.
Я триматиму Вас тепленько,
Я огрію Вам весь дім,
Ось цей папірчик я зжую,
Цей папірчик я скоро з'їм.
А тут коло нього,
Хтось дурний лишив колоду,
Я позбудусь, я почищу,
Щоб ніхто не розбив ногу.
Ну і це тут щось теж зайве,
Як не з'їм, то пропаде,
На килимі можна впасти,
Краще я позбудусь,
Щоб чистеньке було усе...
Ой, Господи,
Чи я Вам хату спалив?
Вибачте!

* * *

Суха земля
Чекає дощу,
Поцілунку життя.
А хмари йдуть,
Хмари йдуть, та не стають,
А сунуться десь далі.
Куди вони йдуть?
Хто їх потребує
Більше за мене.
Ніде нема
Такої посухи, як тут.
Або кружляють над головою
Обманюють, дратують,
Бо дощу нема.
А земля його так хоче,
Так жде.
Як прийде дощ
Поцілує її,
І як в казці
Вона оживе.
А може лиш очима поцілує,
Ой, то гірше, як ніж у серце.
І я чекаю поцілунку
Від життя.

* * *

Нема нічого, як вогонь,
Бо він горить,
Бо він гріє,
Нагриває,
Бо він палить.
І (сам себе) споживає.
Він споживає, але дає,
Міняє те, що бачиш.
Він не сидить
На одному місці,
Він вічно оживає,
І вічно палить він.
А вода?
Ой, тиха та вода,
Сидить на місці,
Хоч пливе,
Та ти не бачиш.
Вона береги забирає,
Під водою вона їх рве,
Бо сильна вода –
Вона вогонь загасить.

Вид із Олімпії

Я пригадую ті часи,
Як я Тебе кохав,
Як Ти була для мене всім,
І більше нічого не було.
І більше нічого не було треба,
Наше життя гуло.
Ми не питали,
Що можна,
Чи нам вільно?
Ми знали,
Що нам можна все.
Нас нічого не зупиняло,
Не було:
‘Я не хочу.’
Ми хотіли всього,
Ми хотіли все.
Чи то справді так було?
Чи це я хочу, щоб так було?

* * *

Як я вже не зможу ходити,
Як не буде причин говорити,
(Бо все питомне я вже сказав),
Як Біла Ніч смакуватиме на воду,
Як козацькому роду буде переводу,
Як лисичка не буде лисичка-сестричка,
Як я не пам'ятатиму,
Що таке пам'ять є,
Тоді
Скажи мені:
“Старість – не радість.”
Бо до того часу
Я живо
Скільки можу.

* * *

Завтра прийде,
Як світанок на обрїї,
Завтра прийде,
Як делікатні мрії,
Як пахощі,
Що тихий вітерець принесе.
Завтра прийде,
Як співаник
Улюблених пісень.
Завтра прийде,
Як світлий день,
Завтра прийде,
Як надія, що встала із гробу.
Завтра прийде,
Як Христос,
Що зійшов із хреста,
Завтра прийде,
Як весна.

* * *

Кароока грекиня
Запитала мене,
Де в Україні
Чарівна папороть росте?
Я мав відповісти,
Та зауважив ножа,
Ви знаєте греків,
Ви чули про коня.
Якщо Ти не скажеш,
Лють їх бере,
А якщо Ти скажеш,
Не потрібно тебе.
Де та папороть?
Гм, тяжко сказати,
Тяжко пояснити,
Не можу це словами уточнити.
Не можу, ні не можу, бігме.
Ану, підемо разом,
Я мушу Тебе завести,
Я мушу Тобі показати.
І я зачав думати,
Я зачав гадати,
Де я залишив свого ножа.

* * *

То не було так зле
Раз голодність пройшла,
Раз вона перебрала
Наше життя.
Раз ми були кістяки
З тарелями, не очима,
Тоді вже стало легше.
Ми дивились на світ,
Як на фільм,
Що нас не обходив,
Хоч ми там грали,
Бо ми не розуміли
Про що там іде.
Ти знов що вмираєш,
Але Тобі було байдуже,
В тебе не було
Уже сили боротися,
Ти не хотів їсти
Бо ти не мав сили хотіти.
Ти став обоятним
Мертвяком.
Але як голод ішов,
То був жах,
Ти кидався, як звір,
Як дикий птах у клітці,
Твій мозок горів,
Не працював нормально –
Що було нормально?
Раз голод пройшов,
Раз ти знов,
Що вмираєш,
На душі стало легше,

А може то лиш була апатія.
Ти міг ще пожити,
Ти міг ще воду пити,
Та вода не дасть тобі життя.

Ноіламгіп

Вона роками йому казала:
– Та не говори дурниць,
Завстидаєш Ти мене перед другими.
То він перестав говорити,
Не що він став німим.

Вона роками йому казала:
– Не вбирай то!
Що всі будуть казати?
То він зачав ходити голий,
Не що хтось зауважив.

Вона роками йому казала:
– Не заховуйся так,
Завстидаєш ти мене.
Він перестав із нею ходити,
І то все.

Вона роками йому казала:
– Не роби то,
Завстидаєш ти мене.
То він перестав робити
І застиг.

Тоді вона подивилась на нього
І тихо заридала.
– Господи, – вона запитала,
– Як я могла вибрати такого чоловіка?

* * *

Навчися триматись на воді,
Навчися плисти, як той листок,
І не пропадеш Ти у вірі,
Яких би не мав Ти турбот.
Не той, що б'ється з вітряками,
Не той, що воює з млининами,
Залишиться при умі,
А той, що попливе як листок,
До берега дійде,
І висушиться.

* * *

Я не хочу бути дідом,
Не що я не хочу бути старим,
Не що я не хочу внуків,
Не що я хочу бути вічно молодим.
Ігуменна, Ганна, і Ганнуся,
Баба, бабця і бабуся,
Кожне слово щось несе,
Ідея слова його забарвлює.
Так що не кажіть: Гей, Старий!
Мене ще не ховайте,
На панаходу буде час,
Завтра прийде знову.
Старий дід, як старий дуб,
Як старе мясо варити,
Ти не будеш зі старого полотна
Бідному сорочку під краватку шити
(Хоч деяке старе краще, ніж нове).
Дехто хоче бути дідом,
То дає йому повагу й сенс життя,
Я не хочу бути дідом,
Чи я можу бути
Тато-два?

* * *

Він пішов за нею,
Бо її спіткало лиxo.
Його зловив той самий давун,
І потягнув до себе.
Він не був героєм,
Йому серце билося, як бубон,
Та він не міг її залишити,
Він нічого іншого не міг робити.
“Рятуй себе,” вона кричала,
“Нема що нам обом пропасти,
Хто мене поховає, як не Ти?”
“А ким я буду без тебе?
Як причіпка до життя.
Разом ми пожили,
Разом крила розправили,
Разом ми померем.”
І давун їх потягнув,
І вода їх разом затопила.

Я пізніше бачив їхні притулені тіла,
І слізози стали мені в очах,
Блаженний той, хто задля друга,
Поборює смерти страх.

* * *

Вони прилітали
Їсти зерно з нашого дерева.
Три папугаї кольоритні,
Три дзьобики спритні,
Повні радості життя.
Вони між собою щебетали
Поки насіння розкривали.
Чи вони щось розповідали,
Де були, що бачили?
Чи то була родина?
Я їх не питала,
Бо мови їхньої не знала.
Я лиш сиділа і підслуховувала,
Як вони один до одного співали.
Вони дивились на мене боком,
Одним оком,
І гадали,
Ще одна дивна звірина,
Що не вміє літати,
Що мусить крок за кроком,
Брести по землі?

Але дерево було нам на заваді,
Листя сипалось із нього, як з мішка,
Треба було весь час замітати –
То я те дерево зрізала.
Вони вже більше не прилітають.

* * *

Той, хто ніколи не хворіє,
Той, у кого нічого не болить,
Той, хто ніколи не плаче,
Той, хто спокійно щоночі спить,
Той, хто не журиться долею,
Не знає що лихо є,
Той, хто ніколи не сумує,
Той, хто лиш радісним є,
Той, у кого дитина все здорова,
Має золоте життя.
Та золото не має душі,
Не має почуття.

* * *

Дикі духи й страхопуди
Жують у моїй голові,
У кутках мозку,
Десь там у глибині.
Удень вони ховаються,
Знають, що я їх не випушу,
Але вночі,
Як сон мене бере,
Як я не я,
І розум не на сторожі,
Вони виходять гуляти.
Звідки вони прийшли?
Я їх не впускав,
Я їх не запросив.
То як вони зайшли
До моєї хати, мені до голови?
А може вони там усе були?

* * *

Не що я не можу,
Я не хочу,
А як я не хочу,
Я не можу.
Не що я не вмію,
Я не знаю,
А як я не знаю
Я не вмію.
Не що я не люблю,
Я ненавиджу,
А як я ненавиджу,
То я ненавиджу.

* * *

І може мали б ми,
Ти і я,
Спільне життя,
Але, так не склалось.
Розійшлися.
І все лишилось
На постелі і папері.
Але не топчи ті часи,
Не май їх за анекдоти,
Щоб висміювати друзям;
Мені вони ще далі є святі.
Чи ти забула,
Як ми були,
Як райдуга,
Як іній,
І світ крутивсь навколо нас?
Тепер
Кружляють як планети
Ті події,
І як увечері я вийду,
Як гляну в небеса,
Я їх там бачу.

* * *

Він не мав батька,
Щоб його учив,
Щоб обняв,
Щоб притулив,
Щоб показав йому, як жити.
Він мав лиш сам себе.
Його батько Україну будував,
За Бандеру душу він віддав.
Треба було твердо стояти,
Бо злісні люди шепотіли:
– Він неправдивий вождь, –
Казали...
Брехня!
Нема країни без Вождя,
Сильного при кермі.
Хто не боїться забрати владу в руки
І повести за собою,
Навіть, якщо кров
Залишиться на руках,
Кров невинних людей,
Кров братів...
Я це все терпів роками,
Я тихо сидів,
Бо батько Україну будував
Для Бандери.
Чому я його не спитав:
– Тату, що ти робив
У братовбивчій боротьбі?
Я був заслабий...

ЛЧБ

Вони вже всі пішли,
Ніхто не залишився.
Лиш я один сиджу, гадаю,
У ті часи я повертаю,
Коли ми були, як брати,
Коли ми були лицарями
Святої Правди.
Світ був нам відкритий,
Бо ми були невинні, чисті,
На все у нас була можливість.
На все була охота
Сила була ми тоді,
Бо жили в дружбі.
Не було сварок,
Не було лицемірства,
Не було заздрості.
А тоді змій зайшов...

Добрі були ті часи.

* * *

Я вже більше не сміюся,
Хоч я і не вічно плачу.
Я вже більше не радію –
Мене не цікавить те, що бачу.
І музика звучить інакше,
Ніж колись звучала.
Може, я на злу кнопку натискала?
Та світ собі крутиться, як перед тим,
А я щось відійшла від нього.
Ми не йдемо крок у крок,
То я візьму його під руку,
Підемо разом: раз і два...
Може, він мені поверне
Мое колишнє життя?
Щоб я засміялась,
Як дурень до сиру...

* * *

Я Тобі скажу Правду,
Як Ти вже будеш сліпою,
Щоб не колола Тебе в очі,
Щоб не чулась Ти дурною.
Бо як правда Тобі не підходила,
Ти її, як чаклунка,
На пальцях замінила,
На те, що ти хотіла.
Треба було її вбирати,
Треба було її міняти,
Треба було її бачити
Твоїми очима.
Але Правда зачекає,
Поки світ крутиться,
Бо правда знає
Що вона незмінна,
Час її не торкнеться,
Вона залишиться
Якою вона і була.
Вона не йде ні кому на руку,
Ти можеш її вигнати з хати,
Але вона сяде тобі на поріг,
І буде чекати.

* * *

Я мав стати поетом,
Ще як я був молодим,
Бо до мене слова тоді говорили,
І я був зачарованим.
Але в корчмі
Хлопці гуляли,
Горілку й мед розпивали,
І жарти пливли, як вино.
А пісні,
Ой, як ми сіли,
Заспівали,
Ніхто нас не випередив.
Хіба цей час повернеться?
Пройшло, проминуло,
Тепер слова мене не знають,
Слови навколо лиш кружляють,
Як рибки у воді,
Але вже не ловляться,
Як колись.
Я мав стати поетом,
Як я був ще молодим.

Вона хотіла

Вона хотіла,
Щоб хтось її притулив,
Обійняв,
Попестив,
Щоб хтось поклав руку на волосся,
І погладив, бодай, як улюбленого коня.
Вона хотіла,
Щоб хтось її тіло обцілував,
Щоб язичком її розбудив,
Щоб чарку життя їй налив,
І разом з нею випив.
Щоб хтось за руки її тримав,
Щоб хтось подивився їй в очі,
І на груди голову поклав.
Вона хотіла,
Вона горіла.

Та нікого не було.

* * *

Він ставив не ті питання,
Він говорив не ті слова.
Колись,
За Союзу,
Його би чекало десять років заслання,
А в Середньовіччі – спалення.
Та тепер хіба це когось обходить?
У нас життя зацукрове.
Ми розуми всі поїли,
(Ми на місяць полетіли)
І життя для нас стало густе.
Та ті самі питання лишились,
Ніхто на них відповіді ще не дав:
Чому у світі є нерівність?
Чому бідних визискують багаті?
Чому влада це допускає?
Чому нерівні ми усі?
Чому Папа має палаци?
Чому Церква має стільки золота?
Чи Бог є справді поміж нами,
Чи лиш два рази в року, на Свята.

Як побачиш його, обминай,
Бо запитає він Тебе.

* * *

Як подорожуєш Ти вночі
Не бачиш Ти дороги.
Я прийшов тут у темряві,
Бо охопила мене тривога.
Я був байдужий до шляху,
Байдужий до життя,
Не обходив мене світ,
Не обходила судьба.
То як мені тепер
Знайти свій шлях додому?
Це не плисти по ріці,
Де вода тебе несе,
Це бачити майбутність,
І брати на себе все,
Що життя тобі підкидає.
Але то чому я сюди потрапив?
Ніхто не відає, не знає,
Куди їх шлях веде,
Ніхто Тобі не скаже, не порадить.
Дороговказі десь будуть,
Та їх Ти не зауважиш.
То як подорожуєш –
Подорожуй удень.
Це парадокс життя.

* * *

То вже не дитина,
Хоча то є Твоя дочка,
То вже самостійна людина,
Вона вже – доросла.
То не трактуй її, як власність,
Як частину своєї спадщини,
Бо прийде час, прийде пора,
І вона скаже:
Мамо, я вже не дитина,
І, може, я не Твоя дочка.

* * *

Добре,
Я Вам відкрию Велику Таємницю,
Таємницю значіння Життя,
Поясню вам ідею світу,
Розтлумачу
Чому все зачалось.
Я візьму Вас за руку,
І поведу
У сиву давнину,
Коли Всесвіт творився,
Хвилину коли
Перший атом родився
З нічого.
Коли вогонь пішов цілим небом
(Хоч неба не було).
Не повірите?
Добре, я Вам дам адресу Бога,
(Хоч дехто каже
Що він там уже не живе).
Якщо мені не вірите,
Ви зможете в Нього запитати:
Господи,
Чи то справді все?

* * *

Я навчився не хотіти,
Бо все іде в одну діру,
Щоб не збожеволіти,
Не здуріти,
Скажу Вам Правду Святу.
Не шукайте за значенням,
Не питайте все «чому?»
Не перевіряйте причини,
Бо знайдете нісенітницю.
Дикі квіти
Буйно розквітають,
Хоч їх ніхто не доглядає.
Не питай Ти ласки в Бога
Стань на ноги
Ти не раб.
Колись я рвався до життя,
Бігме хотів я жити,
А тепер на самоті
Я навчився не хотіти,
І спокій опанував мою душу.

* * *

Я був у депресії,
Я потрапив у діру,
Нічого не хотів,
Не бачив дорогу свою.
Навколо мене все зів'яло було,
Світ несвітом став,
А ще до того,
Через дорогу, якийсь дурень
На фортеці'яні
Бетговена мордував.
Та дай глухому спокій,
Що сарака завинив?
Що в тебе пальці, як колоди?
Що ти уха не промив?
Як може світ,
Що нас породив,
Так нами нехтувати.
Я був у депресії,
Я пішов лікуватись.
Мені сказали:
Депресія?
Депресія!
То не депресія,
То життя.

* * *

Моя дорога
Веде тепер лиш у долину,
По горах я вже мандрував.
Та де б не був я,
Де б я голову не поклав,
Я взяв собі перліну,
Перліну із того часу,
І в торбину її сховав,
В торбину моого життя.
Назбирав я там багато,
Не було легко нести під кінець,
Але тепер, як іду я в долину,
Я сягаю рукою в ту торбину,
І перліну виймаю звідтіля.

* * *

Дощ висить на нитці,
Життя на надії,
Обоє обіцяють,
Залишаються мрії.
Дощу нема,
Манна не паде,
Земля висихає,
А життя далі йде.
Не чекай на дощ.
Поки він прийде,
Надія зів'яне,
Життя промине.

* * *

Чи Ти себе розумієш?
Чи Ти знаєш хто Ти є?
Чи Ти цікавишся собою?
Чи Ти байдужий на це все?

Легко просто жити,
Не цікавиться ніким,
Лиш котитися як камінь,
Не журитися нічим.
Можна так літа прожити,
Можна так життя пройти,
І нічого не зробити,
І нічого не знайти.

Чи ти себе розумієш,
Чи ти знаєш хто Ти є?
Якби Ти себе зустрінув на вулиці,
Чи Ти пізнав би сам себе?

* * *

На кусках паперу,
На крилах надії,
Життя відкривалось,
Родилися мрії.
Ми були молодими,
Все було можливе,
Ми перевертали гори,
Ми їли кропиву.
Ми борознили океани,
Бо світ тоді
Був нам у кишенні.
Такі часи бувають рідко,
Не думай, що завжди
Ти матимеш торта в портфелі

* * *

Хто то є, що ходить,
Там де я не бачу?
За моїми плечима,
За моїми очима.
Там де світло не паде.
Хто то є, що ходить
У моїй голові,
Стукає мені в двері
Але не заходить?
Вітер віє
Духами пахне
Бо за нами
Все щось є.
Я би Вам розкрив
Цю справу,
Я би Вам пояснив,
Та хтось усе
Стукав мені в двері,
Але не заходив.

* * *

Найкращий сон
Це той перед ранком.
Як тіло ще спить
А ум летить,
Дзюркотить,
Як потік у діброві.
Усе живе, бо все живе,
Усе повне сили й надії,
Тоді творяться подвиги,
Творяться мрії,
Тоді можна взяти недугу
І шпурнути в бочки,
Бо раз ти встанеш
Ти станеш смертним, нівроку.

* * *

Обніми мене,
Притули мене,
А тоді, Господи, полюби мене.
Наповни мене
Твоєю великодушністю,
Бо моя душа замала,
Щоб перескочити
Книпи оці,
Колоди, що життя
Мені підкидає під ноги.
Вони мене вимучують,
І я стаю байдужою.
Принеси мені спокою,
Принеси мені відпруги,
Принеси мені любови до людей.
Щоб не гавкали на мене з усіх боків
Собаки заздрісних панів,
Щоб літала я над журбою,
Щоб не чулась я самою.

* * *

Уліті я все тут сідаю,
А взимі то там,
Бо сонце ходить, як звіса,
А життя – як пендулам:
Нині я веселий,
Завтра я сумний,
Нині я професор,
Завтра я дурний,
Лле дощ у вівторок
А до середи,
Посуха все взяла,
Всі мої квіти, мої діти – висохли.
Та до неділі
Все віджило,
Бо знову дощ прийшов...
Так життя тебе водить за ніс
Від кута до кута,
Добре, що Ти не кобила,
А то Ти б здуріла.

* * *

У сні я Правду бачу,
І буджуся сумним,
Бо як у світі її шукаю
Стаю розгубленим.
Чому вона сидить мені
Лиш у голові?
Чому вона не панує, як князь?
Чому її треба викопувати
Як алмаз із чорного каменя?
Чому тут нічого не міняється,
Чому правда не йде вперед?
Два кроки тут,
Три кроки там,
Життя вирує навколо,
Б'є той вічний барабан,
І повертаємося до початку.
Той, хто увечері голову поклав,
Уже не той, що рано встав.
Той, що правду полюбив,
Будиться сумним.

* * *

Роки все приносять,
Роки все беруть,
Ті, що байдужі,
Гуляють і п'ють.
Для них є лиш нині,
Нині є все,
І завтра воно буде,
Воно не промине.
Їх не обходить,
Що час все пливє,
Аж поки косар
Не застукає в двері.
То є контракт,
Хоч не на папері.
Раптом вони бліднуть,
Руки тремтять,
Де пройшло життя,
Куди зникли роки?

* * *

Прийде час,
І Ти скажеш,
Вичисли мені мої гріхи,
Мій любий друже.
І впаду я на коліна перед Тобою,
І буду бити я поклони,
Буду бити об землю головою,
І я признаюсь,
І я покаюсь,
І я заплàчу над моїми гріхами,
Признаюся всьому і скажу:
Вибач мені, мій любий друже,
Скажу я,
Краще було не грішити.

* * *

Щодня я питаю Бога,
Рано,
Як встаю:
Господи,
Чому я живо?

Як сонце встане,
То я теж встаю,
І тоді я шукаю
Дорогу до сну.

І ввечері,
Як я з Богом спілкуюсь,
Він відкриває мені,
Місію мою,
Щоб я до рання виспалася,
І, вставши рано,
Його запитала:
Господи,
Чому я живо?

* * *

Моє тіло
Постаріло,
Моє волосся посивіло,
В мене росте лиш мій пуп.
Колись я був, як Адоніс,
Тепер – я живий труп.
Мені вже не перескакувати
Високі хмародери,
Мені не поборювати
Дивовижні химери.
Я вже не стримаю, ні поїзда, ні машину,
(Одною рукою)
Я навіть не врятую
Від морозива малу дитину.
Мені Міссісіпі вище колін,
Мене життя загнало
У темний загін.
І так він плакав над бідним собою,
Проклинаючи свою несправедливу
Старечу долю.
А побратим його,
Його ровесник,
Дякував за спокій,
За мудрість,
За волю.

* * *

Мій голос замовк,
Той голос, що мовив мені в голові.
Він вічно навколо мене вився,
Він все щось шептав мені,
Співав, оповідав, пригадував,
Дурні анекдоти повторював без упину.
І все він мене питав:
Хто Ти, що Ти?
Аж поки я не зінав, як з ним жити –
І прогнав його.
Тепер я залишився сам.

* * *

Куди воно пішло,
Моє життя,
Моє тепер?
Воно щойно тут було,
Тепер воно – учора.
Колись «нині» було
Завтра,
А «завтра» було
Десь далеко в сивині,
Десь там на небосхилі,
Там на обрії,
Але так близько,
Що ти хотів його торкнути,
Бо ти бачив його,
Ніби під водою.
Та я бачу,
Ічу запах,
Але не можу доторкнутись.
Учора нині завтра.

* * *

Сонце не так сяє,
Вітер не так грає,
Музики нема,
Завмерло мое життя.
Та сонце все те саме,
А вітер далі віє,
Так, як перед тим.
То чому світ не такий, як був?
Не нарікай, що все інакше,
Бо все, як було раніше –
Один Ти не той, що був.

* * *

Я перейду,
Мов по сцені,
Подорож мого життя.
Ну і що!
Пережилю я сто років,
І куплять мені торта,
І запалять на нім сто свічок.
Ліззі вишиле мені картку,
Я отримаю сто точок,
Ну і що!
Я не змінив світ,
Він ледве буде знати,
Що я перешов по сцені.
Крапля в морі,
Я крикну:
Я Є ТУТ!
Або:
ТУТ Я Є!
І звук піде в простір,
А Бог, чи світ,
Чи пес, що спить на сонці,
Навіть голову не підведе.
Не хочу щоб так було,
Але так воно є.

* * *

Сухе дерево плаче
Як воно горить,
Я чую, як воно зойкає,
Я чую, як воно шипить.
А може воно не плаче,
Може я не розумію,
Може воно каже:
Я ще є...
Мертвий лише попіл.

* * *

Я не люблю нічого кінчати,
Я люблю все залишати
Незавершеним.
Те, що ти закінчуєш,
Застигає,
Стає мертвим.
Заморожене у свому часі.
Ти його не зміниш,
Ти його не оживиш.
Замов панаходу,
І кадилом попрошай,
Поклади в домовину,
І навіки закопай.
Я люблю незакінчати,
Бо тоді я можу повернутись,
Тоді я можу ще....

* * *

В деяких людей
Злість підкрадається,
Як змій у траві,
Як злодій у темряві,
Як зміна в погоді –
Притули їх.

До декого з людей
Злість, як буря йде здалеку,
Чорні хмари насуваються,
Сонце гине,
Гураган бере все,
А тоді тихо –
Дай їм порозуміння

Деяким людям
Злість – це несподіванка,
Грім з ясного неба.
Нічого не було,
Тоді буря завиває світ,
Тоді сонце знов сяє,
Як нігде ніц –
Подай їм руку

А в декого з людей
Злість живе постійно –
Обминай їх.

Крути

Тут текла кров,
Тут лежали тіла юнаків,
Прострілені, розірвані
Катами,
Бо не було більш нікого,
В країні мільйонів,
Не було нікого іншого,
Щоб країну боронити.

Вони пішли із шкільної лавки захищати
Свою Україну.
Їм не вдалось,
Марним був їхній спротив,
Але житимуть вони віками,
Бо вони пішли,
А другі спали.

Перший дощ
Наші скривавлені тіла помив,
Тоді вітер нам кості посушив,
Тоді тут буйно поросла
Зелена, як килим, трава,
Бо тут була кров,
Тут були наші юні тіла,
І ми тут усі, як один, голови поклали
За нашу країну.
А другі спали.

* * *

Не йди нігде,
Не пускайся в незнану дорогу,
Не вилізай на гору,
Не спускайся в нору,
Не пливи по воді,
(Не знати де вона тебе візьме)
Не шукай щастя,
Не збирай грошей,
Не виробляй ворогів,
Не збирай товаришів,
Не трудися,
Не жий.

* * *

Ніхто мою країну, Україну, не доглядав,
Ніхто її не пригортав,
Ніхто не обніймав.
Ляхи її плюндрували,
Царі її гвалтували,
А свої?
Свої сварились за курку,
Що зайшла в сусідний город.
Або заздрили тим, що мали,
Бо працювали.
І тепер –
Олігархи її обкрадають
Президенти її вживають,
А народові –
Народові далі «всьо равно».
Не дивуймось,
Що так є.
Так завжди було.

* * *

Я нічого не мушу бачити.
Я нічого не мушу чути.
Я нічого не мушу знати.
Я ніким не мушу бути.
Я нічого не мушу шукати,
Саме мене знайде.
Я нікого не мушу любити,
Любов мене не обмине.
Я лиш мушу знайти, як жити.

* * *

Вода тече лиш у долину,
Вогонь горить лиш угору.
То дай їм можливість:
Вогонь посунеться в долину,
А вода піде стіною до даху.
Не думайте, що все розумне,
Що все крутиться за планом –
Багато в цьому світі
Не складається докупи.
Будьте готові до того,
Що вам не підходить,
Бо тут такі парадокси,
Така дивина,
На цій землі.

* * *

Чому то так,
Що то лиш інші, що смердять?
Що то лиш інші, що дурні,
Що інші не говорять, а фуркотять?
А ми поводимсь, як святі,
Бо ми дезодоровані по вуха,
Пахнем, як троянди,
Усі розуми поїли.
Хіба ми не пітніємо також?
Хіба в нас під пахвами
Фабрики бактерій не існують?
Нічого не є наша вина,
Ми все спихаємо на Бога,
Або на сусіда,
А за зчиненими дверима,
Ми такі самі, як ті, що смердять.
Чому нам правда замала?
Чому її нам не вистачає?
Той вихвалює себе під небеса,
А всіх інших за дурнів має.
Може вже час
Понюхати себе,
Не тільки під пахвами.

* * *

Мені не треба вашої музики,
Я маю інші звуки,
Я маю інший пульс.
Я слухаю, як грає
Сонце на листочку,
Як віє вітер у гайочку
Дударiku привіт,
Як дощ краплинками
Синкопи вибиває,
І як струмочок дзюркотить.
Та музика, що грає,
Як нікого нема,
Лиш мені співає,
Як навколо тишина.
Той звук
В ту мить,
Що дощ грає
На моєму даху –
Це музика мені.

* * *

Поки я зачав,
Він уже скінчив.
Поки я збудився,
Він уже встав і хату збудував,
І всі меблі заніс,
Такий був у нього поліс.
Його ніщо не зупиняло,
І він усе знов.
Він знов Теорію Пітагора,
Він знов про голого Архімедора,
Він знов усе, що було вчора,
Він газети всі читав.
Він знов чому банан жовтіє.
Він знов чому і як вітер віс.
Він навіть знов,
Хто сонце вкрав.
Поки я ще жив,
Він уже кінчав.

* * *

Тут була хата колись,
Колись тут люди жили,
Дітям байки читали,
А за столом,
А за столом чай, каву
І коньяк пили,
І життя тут гуло.
Та життя,
Як ріка,
Воно ще є,
Але вода не та сама.
Ми тут сиділи,
Ти і я,
І думали-гадали,
Прийдуть старі роки,
Прийде старе життя,
І ми тут будемо згадувати,
І внуків научати.
Нема –
Все згоріло,
Лиш спомини лишились
У попелі.

* * *

Ти попала на скорпіона,
Ой, бідна Ти.
Ти мала надію на лицаря,
На чемпіона на білому коні.
Ти хотіла завойовника на твоє тіло.
Прогоріло.
Не сталося.

Ти попала на скорпіона.
Ой, щаслива Ти.
Він спокійний, як трава,
Він не шукає меча,
Він все робить у свій час.
Він мовчить,
Як сварка є.
А в чорну мить
Він обгорне Тебе
І вас зажалить,
Щоб Ви померли разом.

* * *

Скільки ніг я маю?
Скільки черевик мені потрібно?
Скільки сорочок на скільки тіл,
Щоб покрити їх всі гідно?
Шафа повна, аж тріскає,
Та нема там що убрати,
Кожна сукня вже “стара”,
Бо за раз була зношена.
В того авто замале,
Хоч він ним лиш сам їде,
В того авто застаре –
Сусід має щось краще, нове.

Ми плачемо, що наша плянета під загрозою,
Що її визискують, що вона терпить,
Сама свиня мішок рве,
Сама кричить.

* * *

У моого сусіда дощ паде,
А в мене ні.
То як мені вірити в милосердність Бога?
Як мені не нарікати?
Хто вибирає нам наші дні?
Хто важить справедливість йому і мені?
Хто шле долю до нашого порога?
У моого сусіда все зелене, все цвіте,
Бо в нього дощ паде,
А мені хіба купити кадило,
І замовити домовину.
Я простягну руку до нього
І як Лазар попрошу краплю води
На мою суху землю.
А він навіть не сплюне.
Легко казати:
Прийми усе, що Бог ті шле,
І не нарікай.
Я лиш бачу несправедливість.
Чи я нарікав,
Як в мене дощ падав
А в нього – ні?

* * *

Слухай, як дощ стукотить
По бляшаному даху.
Кожна хвилина вибиває синкопи нові,
Як музика вона,
Як музика вона мені.
Дощ оживляє
Усе сухе,
Змиває порох,
Змиває старе,
Відроджує мрії,
І надії,
Й життя.
Він приносить нове,
Як симфонія свіжа.
Я стану голим у полі,
Може він зміє мої гріхи
Й оживить мене?

* * *

Кожна зоря в небі,
Кожна зіронька,
Шукає душу в потребі,
Щоб дати їй спокою й блага.
Ми підемо, де ріки глибокі,
Ми підемо, де степи широкі,
І знайдемо там спокій.
Ми дихнемо зеленим повітрям,
І так знайдемо ми зірку в небі,
Яка шукала нас.

* * *

Я маю куди йти,
Коли не знаю куди йти.
Як тут нема життя,
Як тут мене все обминає,
Я маю свої сховки,
Я маю забуття.
Я вберу маску
Іншої істоти,
І піду туди,
Де мене не знають,
Де маска буде я.
Я знаю крашій край,
Де кожна людина має душу,
Де люди мають час на каву, і на чай,
Може я там і залишуся.

* * *

Я люблю балаган,
Я люблю непорядок,
Балаган є “мач мор фан”,
Ніж святий порядок.
Непорядок живий
Бо іде він уперед,
Він має майбутність,
Він пожити може ще.
А порядок, як домовина,
Як мертвa людина.
Фізика нам каже,
Наш світ до хаосу іде.
Я усміхаюся,
І кажу,
Я вже там є.

* * *

Листя на деревах пожовтіло,
Моє волосся посивіло,
Ми обое ідемо –
До зими.

Все потребує відпочинку,
Все потребує спокою,
Та прийде час,
І на сухому дереві
Розпуститься листок зелений.

Краще бути деревом,
Бо дерево знову
Відродиться,
А я – ні.

* * *

Богу дякувати за смерть.
Що б ми робили,
Якби вічно жили?
Ми би звар'ювали.
А то, що ми сі боїм,
Що ми не готові,
Як смерть до нас завітає –
То не для смерти,
А для нас проблема.
Той, хто життя не обминає,
Той, хто прожив наповну,
Як смерть прийде,
Як вона застукає у двері,
Скаже:
Просимо до столу.

* * *

Перший камінь – найгірший,
Перший камінь – найважчий,
Перший камінь найбільше болить.
Перше слово – найважніше,
Ти не зміниш його пізніше,
Перше слово в пам'яті горить.
Перша любов – найпалкіша,
Перша любов – найсильніша,
Перша любов назавжди буде.
Перший крок – найважніший,
Хоч він і не найпевніший,
Перший крок у дорогу веде.
Перший змагун – найславніший,
Другий, багато бліdnіший –
Хто запам'ятає його за рік, чи за два?
Перше сонце стрінеш ти в горах,
Але життя – у долинах.

* * *

А мова його
Нас захоплювала,
Нас зачаровувала.
Як розплавлена сталь
Вона пливла, як золото із казана,
Вона густо лилася,
Капала слово за словом,
Як мед із переповненого вулика,
Насичена, густа.
Як водограй після бурі
Вона летіла стрімголов,
Брала Тебе з собою.
Його слова, мов брильянти,
Світились, навіть у темряві,
Його слова любились,
Тулились, як молоді аманти.
Його мова обгортала Тебе,
Його мова захоплювала Тебе.
А що він говорив?
Хіба треба щось мудрого казати,
Як мова така чудова?

* * *

Найгірший гріх,
Найгірша зрада,
Найгірше болото,
Найгірша образа,
Те, що нас руйнує,
Те, що нам
Гідність рве,
Пікселі має,
Складається з клітин,
І з часом зблідне,
І завмре.

За десять років,
Чи ти запам'ятаєш,
За що Тебе я образив?
То чому ти нині мене закатрупив,
Чому ти мене в ложці води утопив?

* * *

Нам не потрібно кацапа.
Нам не потрібно москаля.
Нам не треба його «дакання».
Нам не потрібно великодушного росіянину,
Щоб нам казав:
Ти зле зробив,
Я краще знаю.
Хіба його кров блакитна?
Хай забирається,
Хай залишить Україну нам,
Хохлам,
Яка бідна вона б не була.
Ми собі гречку будем сіяти.
А як треба буде
То підемо
На кацапів,
Щоб їм воші вичистити з голови,
А може, щоб голову зовсім відрубати.

* * *

Я стрункий, бо я струнко жилю,
Я не обжираюся нічим.

Я стрункий, бо я струнко їм,
Я не приймаю ні крихітки товщу.
Я беру лиш один кусник хліба
До пісного борщу.

А вареники я легонько маргариною машу.
Я не заливаюсь коньяком,
Я прочищаю кров буряком.
Десять кілометрів на день я біжу.
Я роблю все, як треба.

Чи Ви думаєте, що я піду,
Просто до Неба?

Я лиш перо

Я не поет,
Я лиш перо,
Записую що мені
Підшепчено.
Я не сиджу
І слова кую,
Я не гадаю
А що мені мудрого нині сказати.
Це як вода, що іде із підземного джерела,
Чи краше
Як вулькан,
Шо спить назовні,
Часами, то може бути
Тижнями – місяцями.
Але муркотить, десь там в нутрі,
А тоді вибухає.
Я не курка
Я що дня не несу.
Як душа не говорить
То і я мовчу.
То не нарікайте мені,
А моїй душі
(За ці вірші).
Бо я не поет,
Я не Шевченко чи Франко
Я лиш перо.

Я не ділюсь з Вами чаклунними секретами.
В душі, ми всі є поетами.
Відкрийте двері до Вашої Душі
І напишіть свої вірші.

ЗМІСТ

1. А мова його	99
2. А ці всі мої зморшки	28
3. Богу дякувати за смерть	97
4. В деяких людей	79
5. Вибіг вовк із свого лісу	22
6. Вид із Олімпії	33
7. Він не мав батька	48
8. Він пішов за нею	42
9. Він ставив не ті питання	54
10. Вода тече лиш у долину	84
11. Вона хотіла	53
12. Вони прилітали	43
13. Голим я прийшов	6
14. Дикі духи й страхопуди	45
15. Добре, я Вам відкрию Велику Таємницю	57
16. Дощ висить на нитці	61
17. Життя її ще єло	13
18. Завтра прийде	35
19. І може мали б ми	47
20. І смерть зайшла собі до хати	9
21. Кажуть, нема Бога	20
22. Кажуть, тиха вода	8
23. Каміння	15
24. Кароока грекиня	36
25. Кожна зоря в небі	93
26. Крути	80
27. Куди воно пішло	74
28. Листя на деревах пожовтіло	96
29. Лицар	23
30. ЛЧБ	49
31. Мене не було як Ти вмирала	10

32. Мені не треба вашої музики	86
33. Мій голос замовк.....	73
34. Моє тіло постаріло.....	72
35. Моя дорога.....	60
36. На крилі	21
37. На кусках паперу.....	63
38. На мене якась сірість	24
39. Навчися триматись на воді	40
40. Найкращий сон.....	65
41. Найгірший гріх.....	100
42. Налий ми ще чарку (I)	25
43. Налий ми ще чарку (II).....	26
44. Нам не потрібно кацапа	101
45. Не йде нігде	81
46. Не що я не можу.....	46
47. Нема нічого, як вогонь	32
48. Нині, я нічого не хочу	29
49. Ніхто мою країну, Україну, не додглядав	82
50. Нічого так не горить	12
51. Ноіламгіп.....	39
52. Обніми мене.....	66
53. Один іде до світла	14
54. Останній раз, як я тут був	27
55. Перший камінь – найгірший	98
56. Поки я зачав.....	87
57. Прийде час, і Ти скажеш	70
58. Роки все приносять	69
59. Скільки ніг я маю?.....	90
60. Слухай, як дощ стукотить.....	92
61. Смерть ходить за мною	7
62. Сонце так не сяє	75
63. Суха земля.....	31
64. Сухе дерево плаче.....	77

65. Там були скарби	3
66. Ти попала на скорпіона	89
67. То вже не дитина.....	56
68. Той хто ніколи не хворіє	44
69. То не було так зле	37
70. Тут була хата колись	88
71. У літі я все тут сідаю	67
72. У мого сусіда дощ паде	91
73. У сні я Правду бачу	68
74. Хто то є, що ходить	64
75. Хтось застукав мені в двері	4
76. Чи Ти знаєш, що завтра.....	18
77. Чи Ти себе розумієш?	62
78. Чому то так	85
79. Шановні, милі мої малороси	17
80. Щодня я питую Бога	71
81. Що ж Ви зробили з Шевченка	16
82. Я був у депресії	59
83. Я вже більше не сміюся	50
84. Я знаю, що я помру.....	11
85. Я лиш перо	103
86. Я люблю балаган	95
87. Я мав стати поетом	52
88. Я маленький собі вогник.....	30
89. Я маю куди йти	94
90. Я навчився не хотіти.....	58
91. Я не люблю нічого кінчати.....	78
92. Я не хочу бути дідом	41
93. Я нічого не мушу бачити	83
94. Я перейду, мов по сцені	76
95. Я стрункий, бо я струнко жию	102
96. Я Тобі скажу Правду	51
97. Як подорожуєш Ти вночі	55

98. Як я вже не зможу ходити	34
99. Як я сиджу, і каву п'ю	19

A dark, atmospheric illustration occupies the right two-thirds of the page. It depicts a figure standing in a doorway, casting a long, dark shadow across a textured ground covered in fallen leaves. The scene is lit from above, creating a dramatic effect. The left third of the page is a solid black vertical bar.

Bayda Books
Melbourne 2020